

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรียงลำดับตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 เป็นครูวิชาการ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 และครูผู้สอน จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10 สังกัดโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 20.10 และสังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80

2. ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ระดับสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

ในส่วนของจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ ระดับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตาม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการดำเนินการปรับปรุง/พัฒนา
 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา ควรมีการนำผลการนิเทศภายใน
 และภายนอกมาใช้เป็นข้อมูลวางแผนปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมีการดำเนินการ
 ปรับปรุง/พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการหลักสูตรเมื่อสิ้นปี
 การศึกษา ควรมีการดำเนินการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา และ
 คณะอนุกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรมีการสรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลการ
 นำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภาคเรียนละครั้ง เป็นต้น

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เกี่ยวกับการศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตาม
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตร
 แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ใน
 ระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการกำกับ ดูแล
 คุณภาพระดับสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน ด้านการจัดทำหลักสูตร
 สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการ
 บริหารหลักสูตรเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนการ
 พัฒนาผู้เรียน และเนื่องจากหลักสูตรสถานศึกษาเป็นสิ่งที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการในหลายๆ
 ด้านที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษาพร้อมกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของสาคร พิมพร
 (2551 : 117-119) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า กระบวนการบริหาร
 จัดการหลักสูตรสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้าน
 การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้าน
 การปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ
 ประเมินผล ด้านการสรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการ

ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา รายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประวิทย์ ศรีพินิจ (2550 : 56-58) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในโครงการ หนึ่งอำเภอ หนึ่ง โรงเรียนในพื้นที่การศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในโครงการ หนึ่งอำเภอ หนึ่ง โรงเรียนในพื้นที่การศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของหลักสูตร ด้านประสิทธิภาพของหลักสูตร ด้านเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุตารัตน์ ชนะมาร (2550 : 163-166) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และผลสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 2 พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตร

สถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านการส่งเสริมสนับสนุนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน ในส่วนของจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพ ระดับสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอนต่างก็มีบทบาทในการบริหารหลักสูตร จึงทำให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้ สอดคล้องกับผลการศึกษากำไล วัชรอาภา ไพบูลย์ (2548: 85) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ในภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน และมีปัญหาการปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับพีระ ทองสุข (2546:78)

ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียน
เครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี และลพบุรี พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการ
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนนาร่อง และ
โรงเรียนเครือข่าย ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีและลพบุรี โดยภาพรวม พบว่า
มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเตรียมความ
พร้อม การส่งเสริมสนับสนุนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอีก 6
ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการดำเนินการปรับปรุง/พัฒนา
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา ควรมีการนำผลการนิเทศภายใน
และภายนอกมาใช้เป็นข้อมูลวางแผนปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมีการดำเนินการ
ปรับปรุง/พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการหลักสูตรเมื่อสิ้นปี
การศึกษา ควรมีการดำเนินการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา และ
คณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรมีการสรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลการนำ
หลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภาคเรียนละครั้ง เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากการบริหาร
หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 ด้าน
คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน ด้านการส่งเสริม
สนับสนุน ระดับสถานศึกษา และด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ต่างก็มี
ความสำคัญต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สอดคล้องกับผลการศึกษาของกำไล วัชรอาภาไพบูลย์ (2548 : 119-125) ได้ศึกษาสภาพและ
ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลพบุรี เขต 2 พบว่าแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า 1) ด้านการเตรียมความพร้อมควรมีการพัฒนา
บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร สร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็น
ความสำคัญ มีการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา เพื่อ
จัดการเรียนการสอนได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน 2) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ควรมีการกำหนด การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน
 อย่างชัดเจน 3) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการวางแผนร่วมคิด
 ร่วมทำ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุก ๆ ฝ่าย ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ให้
 เพียงพอ 4) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
 เป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 5) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล
 ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการและมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 6)
 ด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ควรมีการจัดทำเพิ่มข้อมูล ระบบสารสนเทศ
 ผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ 7) ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ
 หลักสูตร ควรมีการวิเคราะห์ผลการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อ
 เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับเสถียรพงษ์ ชิน
 อาจ (2549 : 136-140) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตร
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น
 เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารหลักสูตร โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป
 น้อย 3 อันดับ การจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรให้เพียงพอและ
 เหมาะสม เท่ากับ 16.70% การจัดการอบรมสัมมนา เรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่าง
 ต่อเนื่องครูและบุคลากร เท่ากับ 13.58% และการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเรื่องหลักสูตร
 เพื่อให้ความรู้ เท่ากับ 12.02%

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม
 พัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช
 2551 ทั้ง 4 ด้าน เพื่อจะได้นำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์และเกิดผลดีต่อผู้เรียนมากที่สุด

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น เพื่อจะทราบข้อเปรียบเทียบ และนำไปพัฒนาต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY